

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 30—
pol leta 15—
četrt leta 7-50
na mesec 2-50

za Nemčijo:

celo leto naprej K 34—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 40—

Vprašanjem glede inzeratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravništvo (spodaj, dvorišče levo). Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 35.

Izkušnja vsak dan zvočar izkušni modelje in presnake.

Inzerati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vin., dvakrat po 7 vin., trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 vin., pete in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih inzeratih po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino vsakega po nakazilu. Na samo pisarne naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati. „Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hoji ponj:

celo leto naprej K 28— | četrt leta 7—
pol leta 14— | na mesec 2-30

Posamezna številka velja 12 vinarjev.

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Dr. Jan. Ev. Krek

Sinoči 8. oktobra ob 10.
zvečer je umrl v št. Janžu na
Dolenjskem državni in deželni
poslanec dr. Janez Evang.
Krek.

Nepričakovano je pobrala smrt iz naših narodnih vrst odličnega moža. Umrl je dr. Krek, prvoboritelj naše jugoslovanske politike, ena najizrazitejših osebnosti med Jugoslavi, mož globokega znanja, iskrenega narodnega značaja, neumornega dela — mož velikih idej.

Mnogo zaslug si je stekel dr. Krek za svojo stranko, mnogo za narod v okviru strankarskega delovanja, od trenutka pa, ko je ž njemu lastno iniciativno, prevladnostjo, globokim umevanjem dobe, stopil na čelo onega glavnega, ki je tudi pri nas vedno bolj sililo vse narodne sile k združitvi v boj za obstoj in za bodočnost našega ljudstva, stopa njegova oseba iz strankarskega okvira in dr. Krek postaja narodni prvoboritelj v najlepšem pomenu te besede. Z njegovim imenom bo za vedno združeno veliko delo našega narodnega ujedinjenja, prvi realni začetki našega smotranejšega stremeljenja po narodni — samostojnosti in neodvisnosti. Inicijativno in odločilno je deloval dr. Krek za združenje naših poslancev v državni zbor, magna charta naše nove narodne politike, jugoslovanske deklaracije je v mnogem oziru njegovo delo. Dr. Krek je bil duša Jugoslovanskega kluba, v svoji veseli agiliti in neporokljivi svežosti je dan na dan bodril tovariše k novemu delu, dan na dan je sam stal na straži, vedno pripravljen, z besedo, peresom, dejanjem se postaviti za veliko stvar jugoslovanskega ujedinjenja.

Globoka vera v bodočnost našega jednotnega naroda je navdajala tega moža, odsevala je iz vsake njegove besede, razodevala jo je takorekoč vsaka njegova kretnja, naši narodni bodočnosti je bilo posvečeno, odkar je bila proklamirana na Dunaju naša deklaracija, vse njegovo delanje in nehanje — naša velika narodna misel je imela v njem pravega apostola.

Bridka, za enkrat nenadomestljiva je izguba, ki nas je zadela s Krekovim smrtno v s. Ves naš narod od Triglava do Drine je kruto udarjen — izgubil je enega svojih najboljših sinov, izgubil je moža, ki mu je bil porok narodne sloge.

Razpravljati bo še o tem, kaj je v dru Kreku izgubila njegova stranka, oceniti nam bo še, kakšno moč smo izgubili na torišču, kjer se uveljavljajo naša zakonodajna stremeljenja, danes skeli najbolj rana, ki jo je prizadejala usoda Jugoslaviji.

Poročajo, da so bili zadnji trenutki dr. Kreka lepi in skoraj veseli. Želel je slišati narodno pesem. Smehljaje je šel tja, odkoder ni vrnitve. Morda je s proroškim očesom gledal v daljavi bodočnost svojega ljubljanskega naroda, videl ga je svobodnega, združenega, srečnega, videl, kako zdrav in mlad koraka novemu življenju nasproti. Zato je lahko umrl.

Kot sveto dedščino je zapustil dr. Krek vsem našim ljudem, ki so dobre volje, zapoved: Bodite složni v delu za narodno bodočnost, bodite neumorni v stremeljenju po združenju, bodite neomajni v veri, da pride dan osvoboditve in svobode.

Jugoslavija piše s tugo in bridkostjo ime, enega svojih najboljših sinov v knjigo zgodovine. Spomnila se bo nanj, kadar pride sreča dan, kajti bil je med onimi, ki so v mukotrpnem času prižgali narodu luč velikega upanja in nove vere v življenje. Slava njegovemu spominu!

Razpis nadomestnih državnoborskih volitev.

Afera pomiloščenih poslancev oziroma njihovih mandatov je, kakor znano, jako kritična točka parlamentarnih razprav. Nedvomno je večina poslanske zbornice za to, da se naj priznajo mandati pomiloščenih poslancev za veljavne in da naj dr. Kramar, dr. Rašin, Grafenauer, Buřival in tovariši zopet zavzamejo svoja stara mesta v zbornici. Manjšina, zlasti nemški nacionalci, je iz te v bistvu povsem nevtralne zadeve (ker gre predvsem za uveljavljanje zakonitega, ustavnega načela), napravila velepolitično sporno zadevo, prestižno vprašanje. Nemci se identificirajo z obsodbami vojaških sodišč in tako postaja boj za pravico parlamenta — boj proti njim samim. To bi na sebi še ne bilo tragično. Tragično za vladno pa je, da bi z uveljavljanjem mandatov pomiloščenih poslancev ne bila moralno udarjena le ona, temveč tudi njene parlamentarne priistati — Nemci in da bi torej votum večine, izrekajoč se za veljavnost mandatov, razbil najbrž tudi še vezi med Seidlerjem in Nationalverbandom.

Zato se je vlada po daljšem premišljevanju odločila, da se začne pogajati z opozicijo. Prišla je s predlogom, da naj bi se sklepanje o veljavnosti mandatov opustilo proti temu, da vlada razpiše nadomestne volitve, pri katerih bi mogle posamezne stranke itak kandidirati pomiloščene poslance ter jih tako „legalnim“ potom, obdarjene z novim zaupanjem volilcev, spraviti v državni zbor. Vladni kompromisni predlog spregledava, da gre tu za načelno ustavno vprašanje veljavnosti mandatov nezakonito, ker od nekompetentnih vojaških sodišč, obsojenih poslancev. Na drugi strani pa seveda vlada zahteva, da naj se stranke izrecno izrečejo proti veljavnosti mandatov, temveč hoče celo zadevo spraviti z dnevnega reda potom razpisa novih volitev, ki naj nudijo strankam zopet praktično ugodnost, da morejo izpopolniti ne le mandate obsojenih poslancev, temveč sploh vse od zadnjega predvojnega zasedanja izpraznjene mandate. Takih mandatov je v celnem 41. Jugoslavi imajo 4 izpraznjena mesta, poleg mandata poslance Grafenauerja, so brez zastopnika še ekraji: dr. Gregorin, Povšetov in Mandičev. Četiri imajo 13 nezasedenih mandatov, Poljaki 2, Rusini 1, Italijani 3, Nemci pa 18. Nadomestne volitve bodo torej kompletirale državni zbor in posamezne narodne delegacije.

Volitve naj bi se razpisale, kakor poročajo z Dunaja, kmalu po končani proračunski debati, vršile pa bi se naj meseca februarja in sicer brez boja. Vsaka stranka bi torej naj ohranila svoje posestno stanje. Pri nas bi torej litijanski mandat ostal S. L. S., sežanski napredni stranki, na Koroškem bi seveda zopet kandidiral Grafenauer, Mandičev naslednik pa bi bil zopet istrski narodnjak. Važno pa je v tem oziru za nas zlasti vprašanje Grafenauerjevega mandata. Vojni pridobitve izkušnje nam nalagajo največjo opreznost in princip, da pri eventualnih nadomestnih volitvah ne sme biti porušeno posestno stanje, mora biti zlasti v narodnostnem oziru opremljen z dovoljnimi garancijami.

To je seveda praktična opazka, ki nikakor ne preprečuje končnemu stališču Jugoslovanskega kluba, glede vprašanja, ali se naj za ceno realnih ugodnosti opusti stališče ustavne načelnosti.

V ostalem vesti, da je vlada pripravljena razpisati nadomestne volitve, še niso potrjene. Tudi ni znano, kakšno stališče zavzemajo nasproti celemu vprašanju državnoborske stranke. Verjetno pa je, da se bodo glede te zadeve pričela konkretna pogajanja meda že v najbližnjem času.

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 8. oktobra. (Kor. urad.) Italijanski bojišče. Ob Soči je oživel na posameznih krajih artiljerijski ogenj močnejše. Posebno se je stopnjeval na banjski visoki planoti. Do infanterijskih bojev je prišlo samo na odseku Sv. Gabrijela, kjer so bili okoli polnoči italijanski sunki zavrnjeni. — Sicer nikjer posebnih dogodkov. — Se generalnega štaba.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 8. oktobra. (Kor. urad.) Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprehta Bavarskega. Bojno delovanje v Flandriji je naraslo večeraj od opoldne do večera med Houthouster-skim gozdom in cesto Menin-Ypern znatno. Močan bobnajoči ogenj je bil pred angliški delinami napadi, ki so se razvili proti posameznim odsekom bojne fronte. Od sovražnika v boj postavljene napadalne čete niso prišle nikjer naprej. Naš odbijalni ogenj jih je zadržal med rupami. — Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Na obeh straneh ceste Laon - Soissons se je vodil artiljerijski boj med Ailettskim zemljiščem in visoko planoto južno Pargny z veliko ljutostjo. Zvečer je pri Leuxalloum navadno več francoskih strelj. Bile so zavrnjene z ognjem. — Vzhodno Mose je ležal velik ogenj na naših pozicijah in njihovem zaledju med Samogneuxom in Bezonvauxom. Učinkovanje naše artiljerije je preprečilo jugozapadno Thiamontova pripravljajoči se napad Francozo. — Na vzhodnem bojišču in makedonski fronti nikakih večjih bojnih dejanj. — v. Ludendorff.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 8. oktobra. (Kor. urad.) Na zapadu samo na fildanski fronti streljanje menja ječe se sile. Na vzhodu ničesar pomembnega.

Italijansko bojišče. Iz vojnoporočevalskega stana 8. oktobra: Od Tolmina do Krasa je oživel večeraj ogenj min in artiljerije vseh kalibrov v večji meri. Na več mestih banjske planote se je stopnjeval do bobnajočega ognja. Na odseku Sv. Gabrijela smo odbili patruljske napade z ognjem. O polnoči je prišlo pri sunku italijanskih čet do infanterijskega boja, ki se je končal z umikom Cadornovih čet. Na južnotirolski fronti so podveli Italijani napad na izpostavljen postojanko na Costabelli. Bil je zavrnjen. Iz vojaškega razmotrivanja 8. oktobra: Na soški fronti utegnjeni prihodnji dnevi prinese večje dogodke. Znatno naraščajoči topovski ogenj znači bližnje boje. Zopet je banjska visoka planota, na kateri se je bilo posrečilo sovražniku v enajsti soški bitki, da je dobil nekaj uspehov, koncentracijska točka sovranih naprov. Poleg tega se vrše napadi na hribu Sv. Gabrijela. Kmalu se pokaže, ali se razvije iz teh bojev dvanaesta bitka ob Soči.

Italijanske čete na odpočitku. V »Pester Lloyd« piše vojni poročevalec Fr. Nowak: Trudne vsled bojev leže italijanske čete za svojimi žičnimi ovirami, želeč si nabrati moči za nove bodoče dogodke. Predno so pričeli enajsto bitko, so študirali vojski, so študirali njihovi vojskovodje one modre metodne ukaze, v katerih je bil zbral Cadorna svoja opazovanja in preizkušnje iz desete soške bitke. S temi ukazi v žepu so šli na bojišče, po velja so potegnili na dan z veseljem potem, ko so bili vjeti. Očitno ni nikakega prevelikega pomanjkanja papirja v Italiji. Skoro vsak mož je imel pri sebi mal plačalo album, poln umnih rekov, okrašen z učinkovitimi slikami, ki obravnavajo italijansko vojno v par lapidarnih poglavjih. Vojak kje na bojišče, matere, sestre, otroci se jočejo. Kmalu je izgnila v daljavi perjanica; na tleh od italijanske vrhovnega vodstva v stotisočih eksemplarjih razdeljenih letakih, ki učinkujejo vsi kakor satire in karikature, nosi boreč se junak še vedno perjanico. Na to pridejo krošnje poglavlja: neapoljski vojak stoji tu, ponosen in veličasten kakor Sarah Bernhardt, cesarskega lovca, ki svijačo se leži na tleh, je postavljen bajonet na prsi. Sledijo vjetniški poglavlja: deset avstro - ogrskih vojakov, oboroženih do zob, obkroža Italijana, ukletega v tlačansko delo. Deset bitov piše

nad njegovo glavo . . . Sledita apoteoza in povratek. Matere, sestre, otroci vriskajo. Perjanice se zibljejo. Zmagoslavje polni horizont. Tam daleč se kadi iz razvalin monarhije. — To je berilo — v kolikor ni socialistično - revolucionarnega značaja — italijanskega moštva v miru za fronto. In poleg tega haš novi Cadornovi ukazi. Brez drugega izjavlja, da je artiljerija na tem in onem odseku slabo streljala, da je tam pregodaj nehala, tukaj prepozno začela, da je infanterija na oni strani kar si je le mogla misliti nerodno prišla iz svojih jarkov; da na tak način morajo biti izgube ogromne. V prihodnje bolje, razglaš! Proučavajte tehnične napadov, ko morete počivati med bitko in bitko. Ali oni ne študirajo, marveč vse kaže, da oni sami znašajo skupaj materijal za nove ročne knjige in da hočejo Cadorni odvzeti pisateljevanje. Kajti kar se tiče preizkušenj v enajsti soški bitki, zabavljajo, kar morejo in komur morejo. Neki polk je stal spredaj že zdavnaj, ali bil je decimiran in zopet pognan nazaj, ker sosedni polk sploh blizu ni prišel. Na hribu Sv. Gabrijela je streljala italijanska artiljerija nekdo brez prenehajajo osemindirideset ur. Ko je potem infanterija baš hotela navalliti, je odnehala nenadoma in nezaukazano. Infanterija je bila vržena nazaj. Ko so se ljudje toliko zavedli, da so mogli zopet nekoliko misliti, so se šli pritožiti radi takega vodstva bitke. Razglaš se vspodbujajo sedaj na počitku: »Trsta ne bomo videli nikdar drugače kakor z daljnogledom.« Častniki skušajo še vedno izvajati staro strogost. Ob priliki pride na to vaja za ostro streljanje. Par njih pade in zraven par podčastnikov, prej priljubljenih, zbog enostavnosti. Ako gre pri takih malih dogodkih za najboljše brigade, pride tudi do sporov in pomirljivih bojev med skupinami moštva. Priljubljena je tudi želja, priti takoj na drugo fronto. Včasih je želja tudi uslišana. Nekega dne je moštvo »Sardene« klicano sem tje: Veste kraj? Mi bomo sklenili mir brez ministrov v Rimu . . . Pred mano leži cela kopa notic, izpovedi vjetnikov, doživljanj iz bitk na Tirolskem in ob Soči. Skoro je ni brigade, da bi ne imela česa na vesti. Neka brigada se upira brutalno in odločno na Siefeksm sedlu, dva meseca pozneje se skoro vzorno bojuje na Krasu. Neki polk si pridobi v štirih zaporednih krških bitkah resnično slavo, petič poslan v boj zbeži samotno v prihodnji bitki se bo mogoče zopet junaka bil. Cadorna vse to sam dobro ve pa tega ne podcenjuje in ne preceňuje. Brigadi, ki se je večeraj vpirala, ne odzavame takoj hrabrostne svetlinje, katero jej je bil na zastavo pripel radi ponovne hrabrosti. K večjemu bo prihodnjič kordon karabinjerjev za rojno črto ojačel in morda pritegne še par eskadronov angleške kavalerije, ki je delovala že v Turinu in Florenci proti Italijanom. Nikakor pa se Cadorna ne da spraviti iz koncepta. Novo artiljerijo vlačil sem in kar je se vojaštva v notranjosti. Med tem pa naj se dobojevanje odpočije v »Deposithe«. S preskrbo je baje vse v redu, izvrzemi sladkor. V dvanaesti bitki bo mogoče vsaj v prvi polovici tudi one iz enajste bitke končno nepopravne že kako spraviti naprej, ako pa se v prvo polovico ne doseže nič, potem ostane Trst končno veljavno viden samo skozi daljnogled.

Vojno stanje nad Benetkami. »Münch. Augsb. Abendzeit.« poroča z italijanske meje: Nad Benetkami je proglašeno vojno stanje. Več socialističnih strankinih voditeljev je bilo aretiranih. »Avanti« je podvržen preventivni cenzuri. Vpoklic letnika 1920. v Italiji. Milanski »Secolo« poroča iz Rima, da je ministrski svet na predlog vojnega ministra sklenil vpoklicati letnik 1920. meseca decembra.

Nova stranka v italijanskem parlamentu. Iz Lugana poročajo, da je 45 italijanskih državnih poslancev izdalo proglas in vabilo poslancem za pristop novi parlamentarni skupini, ki si je postavila za svoj cilj obrambo ustave in parlamenta. Poslanci, ki so podpisali vabilo, pripadajo po večini liberalnemu centru. Podpisali so isto tudi nekateri katoliki in znani neutralistični radikali. Vojno časopisje se vzemirja zbog tega gibanja in dolgi Giolittija, da je on provzročil to vojni sovražno delovanje.

Italijanski zrakoplov pri Mariboru. Poroča se, da eden izmed italijanskih častnikov se je precej poškodoval, ko se je bil Caproni spustil na tla. Varstvena oblast v Mariboru je bila poslala na kraj, kjer so našli zrakoplov, enega svojega uradnika s policijskim psom, ki je vohal sled in šel za njo. Italijanski zrakoplovci so bili v soboto z avtomobilom pripeljeni v Gradec.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

5. oktobra. Med Judikarjio in Breno delovanje naših patrulj: vjeti smo nekaj mož. Na asijski visoki planoti pogostejše močnejši bobnajoči ogenj obeh artiljerij. Na odseku Sv. Gabrijela so bili ponovni sovrani napadi gladko in hitro zavrnjeni. Vzhodno Gorice smo sbojštali z nenadnim napadom del svojih pozicij in odbili kljub ljudem sovražnikovega protinapada svojo pridobitev. Na Krasu, kakor navadno artiljerijsko delovanje. Sovražna patruljska podjetja so bila nemudoma zavrnjena. Po noči 3. na 4. t. m. je priletela močna ital-

janska letalska skupina na drzen način nad pristanišče v Kotoru. Iznenadeni sovražnik je odgovarjal z močnim pa nerednim ognjem svojih odbijalnih baterij. Naši letalci so zadeli večkrat v pristanu zbrane podmorske čolne in so dosegli, kakor se je vgotovilo, dobre učinke. (Opomba kor. urada: Kakor smo izvedeli s pristojne strani, je bil italijanski zračni napad na Kotor povsem brez učinka.)

7. oktobra. V noči 5. na 6. t. m. je napravil sovražnik nenaden napad na eno naših izpostavljenih postojank v okolici Costabelle v dolini San Pellegrino, med tem ko je skušal z močnim motilnim ognjem preprečiti dohod ojačen in združenje istih z ostalimi četami in premagati odpor posadke. Sovražnika smo vrgli nazaj v njegove prvotne pozicije. Druge skupine, ki so poskusile enaka podjetja proti pozicijam Lingerini, so bile pregnane z našim ognjem. Južno Tolmina so bobnale naše baterije na številne premikajoče se avtomobilne kolone. Vzhodno Gorice so izvršili večeraj naši oddelki po kratki in učinkoviti artiljerijski pripravi sunek v nekatere jame na severnih pobočjih hriba Sv. Gabrijela in so v jeli enega oficirja in 23 mož.

8. oktobra. Na vsej fronti v glavnem artiljerijske akcije. Na banjski visoki planoti med Polilako in severnim pobočjem cepovanske doline so vjeti naši izvidniki okoli 10 mož. Na Krasu je bilo pri Lokavcu nekaj patrulj poganih v boj.

V Bukovini je preteklo noč napadlo več ruskih stotinj neko našo eksponirano stražo. Pri tem napadu je močno sodelovala tudi ruska artiljerija. Naša artiljerija, ki je krepko odgovarjala, je ruski sunek deloma že sama ustavila, deloma pa je zavrnila ruski sunek v bližinskem boju ter so imeli Rusi nad vse obutne izgube. Kakih 100 pušk in več drugega materijala je ostalo v naših rokah.

Splošna železniška stavka v Rusiji ogroža vso rusko vojsko. Dne 6. t. m. je izdal glavni odesk stavkajočih železničarjev okrožnico, ki ukazuje za 7. oktober popolno splošno stavko na vseh železnicah. Prizjavka - okrožnica zahteva, da se mora ustaviti vsak osebn in blagovni promet izvzemši vojaške in provizantne vloke. Vsi upravni uradniki naj ostanejo na svojih mestih, opravljajo pa naj samo najnujnejša dela. Določilo se je, da se naj ustavijo najprej vlaki po vzhodnem redu. Lokalni vlaki naj bi vozili do 10. t. m. Če se vlada ne bo udala, bo najprej ustavljen žilvski promet in potem tudi dovažanje živil na fronto.

Nemško armadno vodstvo objavlja, kakor poroča Wolffov urad, plen in številno vjetih na zapadni fronti in sicer od meseca julija do septembra. Iz teh številkih izhaja jasno, da je Hindenburg kljub svoji defenzivni taktiki na tej fronti dosegel velikanske uspehe. Vsega skupaj so vjele armadne skupine prestolonaslednika Rupprehta, cesarjeviča in vojvode Albrehta nič manj, kakor 337 častnikov in 13.512 mož ter vplenile 483 strojnih pušk, 4 topove in 11 sovražnih letal.

Nemški podmorski čoln pobegnil. Rotterdam, 8. oktobra. Reuter poroča: Nemški podmorski čoln »U 293«, ki je bil 9. septembra interniran v Cadixu, je pobegnil. Ministrski predsednik je odpustil vse višje mornarske častnike, ki so odgovorni za to, ter jih več začasno odstavil.

Nemška pomožna križarka »Seedler«.

Haag, 7. oktobra. Kakor poroča Reuter iz Washingtona, sporoča ameriški mornariški departament, da je dospel kapitan ameriške ladje »C. Slade«, na otok Tutinlo (otoki Samoa). Kapitan je sporočil, da je nemška pomožna križarka »Seedler« dne 2. avgusta pri Mopeliju, otoki lord Howe (med Novo Zelandijo in Avstralijo, vzhodno od Sydneya) nasledila in da jo je moštvo zapustilo. Nekaj časa pozneje je vplenila posadka »Seedlerja«, neki motorni čoln ter francosko ladjo »Lutecce«. Posadka je oborožila obe ladji ter odplula 21. avgusta, oziroma z drugo ladjo 6. septembra. Predno je ladja »Seedler« nasledila, je potopila ameriške ladje »C. Slade«, »A. B. Johnson« in »Manila«. Poveljni nemške pomožne križarke »Seedler« je grof Feliks Krücker.

TURŠKO URADNO POROČILO.

6. oktobra. Fronta ob Diali. Podvzete sovražnega oddelka, močnega pet eskadronov in ojačenega z artiljerijo, je naš artiljerijski ogenj v kali udušil.

Carigrad, 6. oktobra. (Kor. urad.) Angleži trde v svojem poročilu z dne 3. oktobra, da so v boju v Iraku vpletni 13 topov in 12 strojnih pušk ter vpletni 3300 mož, med njimi 200 častnikov. Ta trditve je popolnoma napačna. Enako govori poročilo z dne 26. septembra o velikem številu vjetih, katere so dobili v odseku Maan v Palestini. Ti vjetniki so bili v resnici le potniki nekega ponesrečenega vlaka in sicer žene in otroci, ki so jih bili vstaji vjeti.

Demokratski kongres in koalicijska vlada.

Basel, 8. oktobra. »Daily Mail« poroča iz Petrograda: Demokratski kongres je odstavil dnevnega reda vse predloge vlade, ki veljajo za obnovitvi ruske ofenzive.

Petrograd, 7. oktobra. (Kor. urad.) Agentura. Danes ob 3. popoldne se je pod predsedstvom Kerenskoga vršilo posvetovanje članov vlade z odposlancem demokratske konference in zastopniki meščanskih elementov. Po področnem posvetovanju je prišlo do sporazuma v vseh vprašanih. Končno je izjavil Kerenski, da namerava vlada sestaviti nemudoma popoln kabinet, da se more vlada obnoviti koalicijsko takoj na podlagi načel, izrečenih od vlade in zastopnikov demokracije in meščanstva posvettiti delu.

Stockholm, 7. oktobra. (Kor. urad.) Petrogradska »Izvestija« beleži vest, da namerava Kerenski odstopiti, ker ne uživa več zaupanja.

Peru in Urugvaj pretrgali stike z Nemčijo.

Lima, 7. oktobra. (Kor. urad.) Havas. Peruanski kongres je sklenil s 105 glasovi proti 6 glasovom pretrgati stike z Nemčijo.

Berolin, 8. oktobra. (Kor. ur.) V sled napetosti v nemško-peruanskih odnosih je vojaški ataše tukajšnjega peruanskega poslanstva stotnik Guererro brezjavno zaprosil za odpoklic.

Montevideo, 7. oktobra. (Kor. ur.) Zbornica je s 74 glasovi proti 23 glasovom sprejela prekinjenje stikov med Urugvajem in Nemčijo. Senat je sklenil prekinjenje stikov s 13 glasovi proti 3 glasovom.

Pretrganje diplomatskih stikov med državama Peru in Urugvajem na eni in Nemčijo na drugi strani ni prišlo presenetljivo. Že pred 8 dnevi je vlada prvotno imenovane države stavila Nemčiji nekaj ultimatumov zaradi potopitve peruanske jadrnice »Lortona«, ki je vozila konterbando, a so jo nemški podmornski čolnari v potopili. Peruanska vlada je v svojem ultimatumu zahtevala kratkoročno odškodnino in zaodbičje. Nemška vlada pa je zastopala stališče, da se mora zadeva naprej rešiti pred pomorskim vojnim sodiščem in da se šele potem lahko prične diplomatska pogajanja.

Kabinetna kriza na Švedskem.

Stockholm, 7. oktobra. (Kor. urad.) Kakor se zatrjuje, bo Brantingju oficijalno poverjena sestava kabineta. Pričakovati pa je z vso gotovostjo, da bo Branting odločil, Zato bo voditelj liberalcev Eden prevzel sestavo novega kabineta.

Berolin, 8. oktobra. (Kor. urad.) K švedski kabinetni krizi poroča »Vorwärts«, da je švedska delavska stranka sklenila odkloniti vstop v koalicijski kabinet, ker desnica ne daje zadostnega jamstva za izvedbo reforme ustave.

Nemški državni zbor.

Nasprotja med državnim zborom in med vlado, ki so grozila podreti kancelarijo, so poravnana.

V večerajšnji seji glavnega odseka državnega zbora je državni kancelar dr. Michaelis podal obširno izjavo, v kateri je med drugim rekel: Svoboda mišljenja je priznana vsem uradnikom in lahko pripadajo vsaki stranki, ki ni državni nevarna. Nedopustna je zloraba uradnega stališča v tem zvezi, da predstojniki prisilijo ali vplivajo na svoje podrejenke, naj se zavamejo za kakšno stranko. Ne želimo, da bi predstojniki politično kaj pritiskali. To velja tudi glede »domovinske stranke« in jaz bom izpolnile teh načel nadzoroval. Tudi v armadi bo vsaka politična agitacija izključena. V zadnjih tednih je medsebojna agitacija strank dobila obliko, ki jo moram obžalovati. Naj pomislijo nasprotujoča si mnenja, da ni odločilno naglašanje nasprotij v sredstvih, nego da treba enotnosti in skupnosti v ciljih.

Oglasilo se je še več govornikov, a nastalo nasprotje je po kancelarjevi izjavi poravnano.

Berolin, 8. oktobra. V glavnem odseku državnega zbora je državni kancelar dr. Kühnemann izjavil, da ni zunajni ministerstvo v nobeni zvezi z umazanim spisom »Za državne poslance«. »Vojni minister Stein je izjavil, da ni nič proti temu, da se prečitajo posajniški spisi, ki so bili izdani. Proti poskusom, delati v armadi propagando za kakšno stranko, bo vojna uprava energično nastopila. — Eden govornikov centruma je dejal, da je bila sobotna seja nesreča za vlado; njenih posledic v inozemstvu še ni dogledati. Če bi bil državni kancelar v soboto tak vmes posegel, kakor danes, bi se bila nesreča preprečila. — Državni tajnik dr. Helfferich je konstatiral, da je bil v soboto že končan svoja izvajanja, ko je zapustil tribuno, da torej ni prekinil svojega govora. — Končno je državni kancelar povedal, da so dobile oblasti naročilo, poročati, če bi službeni predstojniki vplivali na svoje podrejenke v korist »domovinske stranke«. Doslej je dognanih pet neznanjih slučajev. Ob sebi je uveljavil, da armadno vodstvo ne pusti političnih preprirov v armadi. Vlada doli napram vsem smerem političnega življenja ne

objektivnem stališču. — Neki socialni demokrat je zahteval, naj obljubi državni kancelar, da zabrani v armadi vsako politično agitacijo in naj dopusti zborovanje za utemeljevanje državnozbornske resolucije o miru na podlagi sporazumljenja. — Predlog neodvisnih socialistov je bil odklonjen.

Politične vesti.

— Vlada in Jugoslavlani. »Narodni Listy« omenjajo, da so bili za torek povabljeni dr. Korošec, dr. Laginja in Pogačnik k ministrskemu predsedniku. List dvomi, da bi mogla vlada pridobiti Jugoslavlane za svoje predloge s kakimi drobnimi koncesijami, da niti tedaj se ne bodo dali pripeljati v vlaadni tabor, če bi jim bila obljubljena ustanovitve pravne fakultete v Ljubljani.

— Dokument, ki dokazuje več, kakor najlepši programi vlade, je pismo nemškega župnika Zöcklerja, ki ga navaja že večeraj omenjena interpelacija poslance dr. Verstovška. Župnik dr. Teodor Zöckler je voditelj nemške pomožne ekspedicije za Galicijo in kot tak je pisal svojim »ljubim občanom in verskim drugom (nemškim kolonistom-beguncem iz Galicije) na Spod. Štajerskem« zaupno okrožnico, v kateri obžaluje, da se ni posrečilo, spraviti nemških beguncem v nemške kraje, zlasti na Gor. Avstrijsko. To pa zato ne, ker je vlada drugače odločila. To odločitev označuje dr. Zöckler kot nespremenljivo ter pristavlja: »Seveda se nam poroča, da vlada zasleduje velepolitični načrt.

Ona skuša po mogočnosti naše begunce obdržati na Spodnjem Štajerskem, da se tam stalno naselijo in s tem pomagajo germanizirati te, izključno od Slovencev naseljene kraje. Jaz moram to postopanje vlade najglobljeje obžalovati. Da hoče vlada nemštvo na Štajerskem okrepiti, je sicer hvalje vredno. Če pa hoče nas rabiti za tak načrt, potem bi bilo pravilno in dobro, da nas preje obvesti, ne pa v zadrego spravi. Po mojem mnenju sedaj še ni čas za nemške Galicijane, iskati novih bivališč. Ali pa vlada že ve, da se ne bomo mogli več vrniti v svojo domovino? Naši častniki in vojniki mislijo drugače.« Kot ilustracijo navaja Verstovškova interpelacija še sledeče: »Slovensko ozemlje Štajerske je dobilo v teku vojne vojaštva, beguncev, barak in šotorov v veliko večji meri, nego jih more prenašati. Dobrovoljno ljudstvo se je zavzelo povsod kljub najtežjim življenjskim razmeram za ubogo begunce, ki so morali zapustiti domačije in jim je šlo na roko, kjer je to zamoglo. Takoj v početku dovažanja beguncev so že začeli Slovenci premišljati, kako je to, da naseljuje vlada pač med njimi Zide, Lahe in nazadnje tudi galicije Nemce, da se je pa protivila z vso silo naseljevanju goriških Slovencev in jim delala največje ovire. Glavarstva na Slov. Štajerskem, zlasti v Ptuj, so jako skrbela za prebivališča nemških beguncev, ekspozitura v Konjicah se je najskrbneje brigala za Zide in rekrutirala za nje celo kmetijske domove, glavarstvo v Mariboru je očetovsko skrbelo za Lahe, toda vse brez razlike, kakor da bi dobila za to posebna naročila, so se protivila naseljevanju goriških Slovencev.« — To so naravnost infernalni naklepi, naperjeni proti narodu, ki je v vojni doprinesel nepopisne žrtve, v času, ko se ni mogel braniti. Verstovškova interpelacija je važno razkritje, ki mora navdajati vsakega poštenega slovenskega človeka s tistim globokim gnjevom proti sistemu, iz katerega se rodi neomajna sila svoje dobojevanja za vsako ceno boj za našo narodno osvoboditev. Na domove slovenskih kmetov, krvavečih tam na fronti, ali pa preganjanih v ječah, so pošiljali nemške koloniste, da bi jim pomagali ukradli sladko dedščino materinskega jezika. To je sramota, ki vpije do neba!

— Poslanec Steinwender o brošuri »Die nationale Abgrenzung im Süd«. Kdo ne pozna posl. Steinwenderja? Kdo se bo zato čudil, da je v »Tagespost« napisal pod naslovom »Auch eine Meinung über die nationale Abgrenzung« članek, v katerem pravi: Vsebinska brošura zasluži, da jo poznajo i Nemci i Slovenci, da bodo oboji vedeli, kako hoče z njimi postopati vlažna državna politika. Enakopravnosti (s brošuro) odreda, gospodovati hoče ta kuriozni slavizem, ne le na slovenskem ozemlju, v številni vse jezikovne otoke in vsa nemška mesta s slovensko okolico, temveč tudi povsodi, kjer so enkrat prebivali Slovenci (kar seveda ni res. Op. ured.). In ker seveda Nemci s tem niso zadovoljni, nimata deželna zbornica v Gradcu in v Celovcu nobene besede, temveč odločijo naj ententa pri mirovni pogodbi naj bi kar bo sklenila mirovna konferenca, to naj s cesarjevim podpisom tudi na znotraj doli svojo ustavopravno rešitev. Nato trga dr. Steinwender posamezne stavke iz brošure, ki naj dokažejo pretrganost načel, ki jih zastopa brošura. Najbolj pa ga seveda bolijo izvajanja o pripadnosti takozvanih nemških mest ter o renegatih. Poslanec Steinwender zaključuje: Torej kar hočemo nemškutarski (deutschfreundlich) Slovenci (aha!) ali pa Nemci slovenskega pokolenja (dvakrat aha!), je vseeno; ententa odloča, da so Slovenci, da so Maribor, Celovec, Beljak slovenska mesta, da ne govorimo o Celju, Ptuj, itd. Seveda — pravi Steinwender — ne pripisujemo teh blaznosti Slovincem sploh, ne nemškutarskim (deutschfreundlich), ne na-

sprotnim (gegnerisch), toda vedo naj, kako se jih hujša, da bodo v lastnem taboru napravili red in vedeli, kje se nahajajo njihovi sovražniki, pri nas ali pri pristaših entente. — Tako se glasi drugi nemški odgovor na jugoslovanske argumente. Dr. Ambroschitsch ne odgovarja niti ene stvarne besede, dr. Steinwender se ne spušta v nikake protidokaze, je - li stoji to, kar trdi brošura in so li njene dedukcije pravilne. Zdi se mu le blazno, da zahtevamo Jugoslavlani svojo pravico in ker jo zahtevamo, nas seveda denuncira z entento. V enem oziru je ipak Steinwenderjev članek za nas jako dragocen. Brošura dokazuje namreč, da so takozvana nemška mesta po pravi narodnosti svojega prebivalstva slovenska in da so torej naša narodna last, ki jo z vso pravico reklamiramo zase. Temu nasproti se Steinwender sklicuje na nemškutarske Slovence in Nemce slovenskega rodu. Na prave Nemce se Steinwender ne upa sklicevati, ker dobro ve, da jih ni. Sedaj pa pomislimo konsekvence principa, da bi se moral narod odrekati svojih pravic, ker tako zahtevajo njegovi renegati! Do te absurdnosti se je dokopal dr. Steinwender, kateremu smo sicer hvaljejni za sijajno karakterizacijo značaja Maribora, Celovca, Beljaka itd., ki so torej domena nemškutarskih Slovencev in od slovenske matere rojenih Nemcev, z drugimi besedami renegatov. V ostalem bi bilo dobro, da se najde Nemec, ki bi si upal na brošuro stvarno odgovoriti. Sicer bo obveljalo: qui tacet, consentire videtur. Gospoda Ambroschitsch in Steinwender sta v tem oziru za Nemce jako slab začetek.

— Delo za entento očitajo »M. N. N.« v dunajskem dopisu večini avstrijskega državnega zbora, zlasti pa Cehom in Jugoslavlani. »S tem, da so izrekli nezaupečnim kontrolni komisiji za državne dolge pri vprašanju vojnih posojil, s tem da nočejo glasovati niti za provizorični proračun — pri čemer ne podpirajo Cehov le ostali Slovani, temveč tudi socialni demokratje — hočejo očitno pokazati, da je vodstvo države — in ne le glede notranjih zadev — v nasprotju z večino parlamenta in torej v nasprotju z avstrijskimi narodi. Z eno besedo: Kar delajo sedaj Cehi in Jugoslavlani in gotovo tudi del Poljakov, to se godi, če ne že po naročilu entente, pa prav gotovo v dobro entente, torej naših sovražnikov, ki so razglasili nedavno zopet svoje vojne cilje po Asquithu. Ta cilj je pa danes isti kot v začetku vojne — uničenje avstro-ogrske monarhije. Čeravno sedaj zopet podčrtavajo Cehi svoje državno-pravne zahteve, če delajo z vsemi silami na to, da uničijo življenjsko silo centralnega parlamenta, tedaj ne delajo tega zato, da bi vrgli Seidlerjevo ministristvo, ki nikakor ne uživa zaupanja nemških strank (!), temveč odklonitev državnih potreb, grajanje vojnih posojil, naj bo signal za tujino, da ne stoji večina državnega zbora za centralnimi državami. Nevarna igra je, ki jo igrajo in gre za velike stvari. Zato je umevno, če je doseglo razburjenje v nemških krogih visoko stopnjo. Zelo se še pogreša vlažne izjave, da je brezpogojno izključeno vsako vmešavanje v notranji politični avstrijski red na bodoči mirovni konferenci od strani tujine. Kakor je to samo po sebi umevno, vendar bi bilo treba povedati to tako odkrito in brezobzirno, kakor govorijo slovensko-radikalni glasovi odkrito in brezobzirno v nasprotjem smislu. Taka izjava bi vsaj očistila zrak.«

— Oddaja premoženja. Poslanska zbornica ima poseben pododsek, ki se naj posvetuje o eventualni oddaji enega dela premoženja. Nemški listi so o tem že večkrat z očitnim strahom razpravljali, ker so pač nemški industrijski in kapitalisti od vojne zaslužili največ milijonov. Vlada je odsek obljubila, da mu čim prej predloži materialije, kar jih sploh ima. Pripomniti je, da se je finančni minister v svojem eksponatu pač principielno izrekel za zapleno enega dela vseh premoženj, a tudi navedel proti temu razne pomisleke.

— Praški mestni svet za povratek dr. Kramarja v parlament. Praški mestni svet je sklenil resolucijo, v kateri pozivlja »Češki Svaz«, da naj zastavi svoje sile, da se pomiloščeni češki poslanci čim najprej vrnejo v parlament, zlasti pa dr. Kramar kot zastopnik praškega II. volilnega okraja.

— Za odpravo duhovniškega vojaškega privilegija. Poslanec Hock in tov. so vložili v državnem zboru predlog, ki zahteva, da se naj vojaški službi podvržejo v bodoče tudi duhovniki vseh veroizpovedanj in da naj dobe vojni kurati (katerih začetna šarža je sedaj stotniška) v bodoče le tisti vojaški čin, ki odgovarja šarži enakočasno uvrščenih rezervnih častnikov in gažistov.

— Srednjeevropski dogovor. Znani dr. Friderik Naumann, avtor knjige o Srednji Evropi, pisatelj in nemški državni poslanec, bi najraje obnovil staro rimsko cesarstvo nemške narodnosti in v to stvarno predvsem Avstrijo prikoval na Nemčijo. Da bi po njegovem načrtu postala evropska vojna nekako permanentna, če ne z orožjem, pa z gospodarskimi sredstvi, to ga ni nič motilo. Zdi se, da ga tudi triletna vojna ni dosti naučila. Iz slučajne konstelacije, ki pa ni bila, kakor je danes vidno, koristna ne miru, ne blagu narodov, je izjavil Naumann posledice že ad absurdum in ustvaril srednjeevropsko ideologijo, ki je danes že anahronizem. Zdi se je v listu »Mittel« — »Europa« lotil državnikov in jim bridko očita, da še vedno niso sklenili srednjeevropskega državnega dogovora, češ, ta bi bil prava podlaga

zdravega in trajnega miru. — Ta očitanja pa so gotovo neutemeljena, zakaj državni dobro vedo, da bi bil srednjeevropski državni ugovor največja ovira pri diplomatskih pogajanjih za mir, kajti z gospodarskimi strešnimi jarki in žilami zavarovana srednja Evropa bi bila čisto gotovo silna ovira miru. Sicer pa večina avstrijskih narodov ni naklonjena Naumannovim načrtom, a brez soglasja narodov so vsi državni dogovori brez cene.

— Četverozveza, zlasti Italija, proti takojšnjim mirovnim diplomatskim pogajanjem. Lugano, 8. oktobra. (Kor. urad.) Italijanski propagandni minister Commandini je imel v Ceseni v provinci Forli govor o potrebi, da se obvaruje vojna odprna sila. Sovražniki žele, da se takoj prične diplomatska pogajanja, ali četverozveza, in zlasti Italija, se ne da vjeti in ne povesi orožja. Avstro-Ogrska hoče doseči najbrže to - le: mir brez aneksij z Rusijo, posest Lovčena, varuštvo nad Albanijo, izginitve Črne gore, svobodo donavskih izlivov in garancijo s strani Srbije. Italija pa hoče s silo odtrgane tlačene sinove zopet k sebi spraviti in hoče, da se jej vrnejo dežele, ki nosijo vidno znamenje italijanstva, nadalje garancijo za svobodo svojega morja, zagotovitev pogojev svoje eksistence in naraščajočega razvika.

— Poslanec Štirbrny o Madžarih in Čehih. »A Nap« objavlja razgovor s češkim poslancem Štirbrnim, ki je dejal: Naša izjava z dne 30. maja ni adresirana avstrijski vladi; bila je to ovržena deklaracija celemu svetu in v njej izražene želje morejo biti uresničene na mirovni konferenci. Da se deklaracija nanaša tudi na ogrske Slovence, to ni le demonstracija. Češka delegacija se nikakor ne more odreči pravici na združenje slovaškega ozemlja s Češko. Povsem vseeno je, kaj bo ogrska vlada v tem oziru napravila, ker na definitivno razrešitev teh vprašanih itak ne bo imela ingerence. Toda naravno je, da bi bil naš položaj mnogo olajšan in bi bili miru mnogo bližji, ako bi ogrska vlada v sporazumu z nami pristojno nam izročila to, kar bomo pozneje — če tudi z nepotrebnimi krvavimi žrtvami — na vsak način dobili. — »A Nap« pristavlja: Štirbrn izjavi ni nič drugega, kakor odkrita napoved vojne madžarskemu narodu. Naj nikdo ne misli, da bi se našel le eden Madžar, ki bi se pristojno odrekal enemu samemu prašku ogrske zemlje. Ako pa se ne odredimo, potem pride po besedah radikalnih Čehov — vojna. Napram takemu izzivanju ne more ostati miren niti eden Madžar. Vse naše oblasti naj se obrnejo na vladarja in naj napovedo najskrajnejši odpor proti Cehom. V celi državi naj se prirejuje skupščine, ki naj sklenejo, da je madžarski narod pripravljen na vse, tudi na najodločnejši boj. To bodi naš odgovor češkim radikalcem; in ako pride do vojne, bomo videli, ali bodo oni preje na Ogrskem, ali mi v Pragi. Madžarski vojak se ne preda, ako od dviga roke — udari.

— Občinske nadomestne volitve v Zagrebu se vrše dne 15., 16. in 17. t. m. Izpolniti je precejšnje število mandatov. Šele čim bo mestni svet zopet polnoštevilčen, bo izvoljen nov župan. Kot najresnejši kandidat za župansko mesto velja posl. Gvidon pl. Hreljanič, glavni urednik »Hrvatske Rijeka«.

— Bosanski Srbi in jugoslovansko vprašanje. »Hrvatski Dnevnik« piše: Sigurno je, da so Srbi z nami vsemi solidarni glede sabora in splošne amnestije. O deklaraciji Jugoslovanskega kluba pa se javno še niso izrazili. Dr. Korošec je dobil v konferencah z njimi ugoden vtis. To nam že nekaj znači. Mora se pa priznati, da je njihovo molčanje nekoliko zagonetno. V privatnih razgovorih se navajajo razni razlogi tega molka, toda prepričevali ni niti eden. Nam se zdi, da je najglobljejši razlog obveza napram srbstvu in neka skepsa napram hrvatsstvu. Drugi je razlog, da nimajo predstavitev, na katerih usta bi spregovorili, — najodločnejši njihovi možje sede še vedno v ječah ali jim grozi ječa. Zato je glavna njihova skrb, da spravijo svoje ljudi iz ječ v sabor, v svoje društvo. Bosanski Hrvati in bratje od preko Save iz srca radi podpirajo to njihovo željo — zdi se pa, da se ni nadejati brzega uspeha. Z Dunaja javljajo, da sabsko vprašanje ne postane tako kmalu aktualno. Zahtevajo se predpogoji, predvsem garancije, da bosanski savor ne bo rušil reda v državi in da ne bo napravil neugodnega vtisa na inozemstvo. Končno pozivlja »Hrv. Dnevnik« Srbe, da se naj vendar javno izrečejo o programu Jugoslovanskega kluba. — K temu izjavljanju bi bilo še pripomniti, da bosanski Srbi nimajo danes niti enega svojega lista, kakor sploh v celi monarhiji ne izhaja več nobeno srbsko glasilo.

— Urugvaj. Montevideo, 8. oktobra. (Kor. urad.) Agence Havas. V poslanci na zbornico se izjavlja, da urugvajske vlade Nemčija sicer neposredni ni razžalila, da je pa potrebno, stopiti v soglasje z zastopniki pravice, demokracije in malih narodov.

— Proti nevtalnim državam. London, 8. oktobra. (Kor. urad.) Reuter. Washingtonski poročevalec »Daily Mail« poroča, da se pogaja vlada Zedinjenih držav z zaveznicami o izvoznih prepovedih, naperjenih proti vsem nevtalcem, da tako onemogoči vsak izvoz v Nemčijo. Z nevtalci, ki se zavzejo, da ne bodo ničesar več izvažali v Nemčijo, bodo postopale Zedinjene in druge vojujoče se države pravično in uslužno.

Pristopajte »Slovenski Matici«.

Članarina 4 K. ustanovna 100 K.

Vesti iz primorskih dežel.

Dogodki v Wagni. V nedeljo so bili v begunskem taborišču v Wagni pri Lipnici poslanci Degasper, Pittoni, Bugatto, dr. Faiduti, Pon in Hruška, da se informirajo o podrobnostih dogodkov dne 4. oktobra, pri katerih je neki orožnik ustrelil 11letnega dečka po priimku Pucl. V soboto zvečer so dečka pokopali. Italijanski poslanci so mu položili na grob venec. Puclija je bil zadel strel v tretje levo rebro, krogla je prodrla ven desno zgoraj ob prvem rebro. Zdravnik v taborišču je rekel, da je bil deček zadet, ko se je pripognil. Deček je Dalmatinec, oče je iz Zadra, mati iz Šibenika. Oče se nahaja s štirimi sinovi na bojišču. Mati je prišla z njim in dvema hčerama iz Pulja. — 26letni begunec Gollesch, ki je grozil v pisarni uprave dr. Ipavcu, je iz umobolne družine. Komisija je o dogodkih zaslišala več ljudi. Sledil je daljši razgovor, katerega so se udeležili tudi upravni uradniki in zastopniki beguncev. O postopanju orožnika bo sodila vojaška oblast. — Iz krogov beguncev se je sestavilo prisedništev 30 članov, katerega naloga je, sodelovati v upravi s svetom in dejanjem, naznanjati pritožbe beguncev upravi in pomagati pri izpolnjevanju želja in odpravi nedostatkov. V prisedništvu more biti izvoljen vsak begunec, star 30 let, ne glede na spol, in ki in uslužen v upravi.

Begunski oddelke deželne odbora goriškega, ki se je dosedaj nahajal na Dunaju 1., Herrengasse 13, se je preselil v osmi dunajski okraj na sedež deželne odbora: Dunaj VIII., Schlesingerplatz 2/III.

Zupanstvo Bovec, sedaj v Radovljici pozivlja sledeče občinarje, katerih sedanje bivališče nismo mogli dognati, da sporoče semkaj svoje naslove, da jim določimo za rekvizicije nakazani znesek: Anton Rot iz Dvora 47; Šulin Andrej iz Dvora 45; Gasperčič (Petrnač) iz Dvora 72; Kravanja Matija iz Bova 201; Mlekuž Josip iz Bova 247; Klavara Ivan iz Dvora 32; Gasperčič I. iz Dvora 21; Komac iz Dvora 10 in Sovdat Albin iz Bova 245.

Črniče in Vipavskem so Italijani zadnje čase močno obstreljevali. Pri nekem takim obstreljevanju je bilo ubitih 6 oseb. — Pri obstreljevanju Črniče je bežala iz vasi 15letna Vida Kosovel. Zadel jo je izstrelak in ubil.

Premeščen je iz Pulja v Trst policijski komisar dr. Josip Mlekuš. Policijski oddelke na puljskem glavarstvu je poverjen sedaj dr. M. Platterju.

Velika tatvina v Trstu. Transportna družba v Trstu ima v ulici Kolonja spravljeno pohištvo 10. družin, odsotnih iz Trsta. Te dni je stražnik ustavil nekoga dečka, ki je prodajal razne reči in »browning«. Ta je izpovedal, da so on in trije tovariši, stari 15—17 let, kradli v omenjenem skladišču. Odsneli so mnogo blaga in pokvarili obilo pohištva, tako da je škoda velika.

Smrt med begunci. V Ljubljani je umrl v visoki starosti 86 let gosp. dr. Aleksander Zenkovič, vpojenec c. kr. višji okrajni zdravnik iz Gorice. Umrla je v Rodiku Katarina Raca, rojena Duic, v visoki starosti 73 let.

Kdor bi vedel, kje se nahajata brata Anton in Stefan Tinta iz Kostanjevice pri Kanalu, naj blagovolijo sporočiti na naslov: Franc Mavrič, c. in kr. vojaška cenzura v Celju, Štajersko.

Kdo ve kaj? Lucija Levpušček, begunka iz Testeni občina Kal, sedaj v Zaborštu, občina Bučka, proš za sporočilo, kje se nahaja njen mož Mihael Levpušček, ki je dne 24. junija 1917 odrinil kot črnovojniki c. kr. pešpolka št. 97 v Radgono.

Kdo kaj ve? Mihael Mavrič iz Kambreškega, okraj Gorica, ki je služil žil pri črnovojnikih polku št. 27, in sicer pri 5. poljski stotniji, se pogreša že dlje časa. Kdor kaj ve o njem, naj to blagovolijo sporočiti na naslov: Josip Kohar, Trst ulica Belpoggio 5.

Pri Posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani, Dunajska cesta 38, se nahaja dopisnica, naslovljena na g. Jožefa Kovačič, doma iz Svetega na Banjski planoti, od njenega moža Rudolfa Kovačič, ki se nahaja v neki bolnišnici bolan.

Mladinsko kazensko pravo.

Že od leta 1907 sem obstajala prizadane doseči za mladostnike posebno kazensko pravo. Predloga ki leži danes na mizi državnega zbora, je uspeh vseh teh večletnih posvetovanj, ter prinaša, prilagojena sedanjim razmeram, veliko moderniziranje dosedanje prakse. Do sedaj se je med 10. in 14. letom upošteval zili namen za kaznovost dejanja ter je sodišče izrekalo zapor. Od 14. leta naprej pa je bil mladostnik popolnoma odgovoren za svoje dejanje ter je bila njegova mladost samo olajševalna okolnost in je izključevala smrtno ječo in smrtno kazen. Sedaj je dozorelo spoznanje, da kazen za mladostnike ni pravo sredstvo, ali vsaj ne edino sredstvo za njih pooblašanje in zakonodaja skuša potom skrbstvene vzgoje doseči izboljšanje, katerega mladostnikom ječa ni mogla prineseti. Načrt novega zakona določa da mladostni do 14. leta ne morejo izvršiti kaznivih dejanj, če se izkaže potreba, se mladostnik odklone skrbstvenemu sodišču lahko pa tudi kar samo ukrepa podobno, kakor bi ukrenilo skrbstveno sodišče. Kazensko postopanje se proti mladostnemu ne vrši Mladostniki, to je od dovršenega 14. do dovršenega 18. leta, so le relativno odgovorni za svoja dejanja. Odgovorni so za svoja dejanja, če so zmogni spoznati škodljivost ali nevarnost dejanja in ali je moglo to spoznanje delovati na njih dejanje. Če se sodnik o tem ne more prepričati, ne sme mladostnika kaznovati ter za izročiti samo skrbstveni vzgoji. Kazen se sme spregledati samo, če je mladostnik izvršil prikrat to kazensko dejanje in če zakonik ne zahteva strožje kazni, kakor globo 1000 K ali zapor

des 3 meseca. Isrek sodišča je krivdorek, a navadno, ker se kazni ne izreče, ni obsojen, morda naj stopi na njeno mesto resen opomin. Od povratne škode pa ta krivdorek ne oprosta. Pri deliktih, pri katerih grozi zakonik s zgoraj omenjenimi kaznjami se izpremeni zaporna kazni v skrbstveno vzgojo. Pri višjem kazenskem postopku sme stopiti skrbstvena vzgoja zraven kazni ter se prične skrbstvena vzgoja po prestani kazni, če se pokaže dober vpliv kazni pa se sme spregledati skrbstvena vzgoja. Novi zakon daje sodniku pravico oblažiti v zakonu določene kazni med 5 in 10 leti do pol leta, med 10 in 20 leti do 1 in pol leta ter omiliti tudi način kazni v ječi, nikdar pa se ne sme prisoditi težka ječa. Zakon pozna pogojno spregledanje kazni, a samo pri slučajih, ki zahtevajo globo do 1000 K ali kazni do 3 mesecev. V tem slučaju se sme pogojno odložiti kazni, če govorijo življenje mladostnika, nagibi za dejanje in slasti njegovega obnašanja po storjenem kaznivem dejanju njeemu v prilog. Preizkusna doba za mladostnika se prične s pravomočnostjo obsodbe ter traja od 2 do 5 let. Lahko se odredi varstveno nadzorstvo, ki pa odpade, če je uspešno rodbinski nadziranje mogoče, če se mladostnik ne izkaže vrednega te dobrote, se kazni izvrši. Seveda pozna zakon še razne določbe, kako in kdaj se sme kazni odpuščati ali olajšati itd. v bistvu pa je navedeno poglavitno. Tako se sme kaznovani mladostnik celo izpustiti iz kazni pred prestano kaznjavo ter tudi v tem slučaju preživiti v svobodi gotovo preizkusno dobo. V splošnem se zahteva, da je kaznovani prelat dve tretjini kazni, najmanj pa 4 mesece, preizkusna doba naj bo potem enaka ostanku kazni, nikdar pa krajša kakor 2 leti. Ena glavnih dobrot novega zakona je, da obsojena zaradi kaznivih dejanj v mladosti nima pravnih posledic, niti se ne sme zaradi take obsodbe mladostnik postaviti pod policijsko nadzorstvo ali izpustiti. Tudi naj mladostni pregrešek ne obremeni celoga življenja ter naj velja tak človek v poznejšem življenju za nezakovanega, samo oblasti javne službe imajo pravico zahtevati, da se jim sporoči tudi preizkusna obsodba. O preizkušanju sodišče prve instance tudi če je bila obsodba izrečena od katerega okrajnega sodišča. Da se postavi kak delikvent pred mladostno sodišče, za to je merodajno, da v trenutku, ko pride zadržan pred sodišče, še ni 18 let star, ne starost, v kateri je izvršil dejanje. Pri deliktih in okoliščinah ter pri okrajnih sodiščih se naj ustvari posebna mladostna sodišča, ter je glavna razprava tajna ter se tudi obsodba ne razglasi javno niti se ne sme objaviti, kar velja tudi za slučaj, da so doleteni tudi odrasli. Obsodba pozna skrbstveno vzgojo v slučaju opustitve zaradi nezrelosti in, če je mladostnika spoznati krivga, spregledanje kazni, pogojno spregledanje kazni in skrbstveno vzgojo namesto kazni ali poleg kazni, pa tudi olajšavo kazni. Novi načrt pa pozna posebne določbe, ki se nanašajo na kazni, ki zapeljujejo mladino, ako razširja se ponekod obstoječe določbe glede prepovedi dajanja alkoholnih pijač mladim osebam, grozi s kaznjavo onih, ki uporabljajo mladino za javne nastope, ki tegejo mladino pokvariti ali škodovati duhu, zadržati, zlasti stroge kazni zahteva za ne, ki zapeljujejo kako deklico izpod 16 let na to, ki se pregreše sploh proti naravnosti.

Dnevne vesti.

— Dr. Jan. Ev. Krek †. Pokojni dr. Krek je bil rojen o božiču leta 1865. pri v. Gregorju nad Sodražico, kjer mu je bil oče učitelj. Gimnazij je dovršil v Ljubljani in tu je študiral tudi bogoslovje. Skof Missia je nadarjenega telega poslal na Dunaj, kjer je postal doktor. Vrnivši se v domovino, je bil dr. Krek nekaj časa kaplan v Ribnici, nato vikar v Ljubljani, leta 1895. pa je postal profesor na ljubljanskem semenišču. Z vso vsemoto je posvetil dr. Krek političnemu gospodarskemu delu. Moženizacija takrat hudo konservativne katoliške stranke je v prvi vrsti njegova zasluga; stranka ga je kmalu poala v deželni zbor kranjski in državni bor. Veliko in uspešno delavnost je izvil dr. Krek na združnem polju, nadeljal je mnogo let »Združni Zvezi«, odil je Gospodarsko Zvezo. Kot vzgojitelj katoliške omladine je imel posebno elike uspehe. Dr. Krek je deloval tudi literarnem in znanstvenem polju. V ranki sam je imel dr. Krek navdušen pristavev, pa tudi ostrih nasprotikov. Prišlo je končno do znanega vnega konflikta. Odločilno vlogo je igral dr. Krek, ko je šlo za ustanovitev goslovanskega kluba, katerega polsi se je posvetil z vso vsemoto. Znanatudi njegova v družbi z drjem Koscem izvršena »apostolska« potovanja na slovanski jug. Ze nekaj tednov em je pričel dr. Krek resno bolehati. dšel je v St. Janž na Dolenjsko, kjer je pri prijatelju nagloma ugrabila mrt. O njegovih zadnjih urah am poročajo: V Sent Janžu bival gospod dr. Krek že deli esa pri župniku Bajcu ter se vsled znih zaprek ni mogel udeležiti zadnjih sej državnega zbora. V St. Janžu za zadnje dni z njim skupaj bila pri župniku Bajcu še dr. Lovro Pogačnik in r. Ruprecht iz Trebnjega. Snoci je bil r. Krek še dobro razpoložen, se razovarjal prijazno in se šalil ter se odavil nekoliko proti 10. uri v svojo spalico. Ko je prišel dr. Lovro Pogačnik sobo, je zagledal dr. Kreka na tleh pleg postelje. Dr. Krek ga je še poklical po imenu, potem pa se je onestevil. r. Pogačnik je spoznal takoj, da prijatelj ni več pomoči, položil ga je na posteljo ter storil vse, kar je v tem slučaju sploh bilo mogoče storiti. Bliskoma je razširila vest o dr. Krekovi smrti o celem St. Janžu in zbirati se je začelo kljub pozni uri ljudstvo pred župniščem v globoki žalosti za izgubljenim oditeljem. Kakor se nam zatrjuje, bodo v p. dok. dr. Kreka jutri svečar odpo-

slali iz St. Janža ter je pripeljejo tekom četrtke dopoldne v Ljubljano, kjer je bodo položili na oter. Do ure, ko to pišemo, še ni natančno določeno, kje bodo njegovo truplo razpostavili in tudi dan pogreba še ni natančno določen. Vsekakor se pogreb ne bo vršil pred petkom popoldne, mogoče pa je, in zelo verjetno, da se bo pogreb preložil na soboto, ker se bodo mogli do tedaj vrniti z Dunaja državni poslanci, njegovi sodelavci na veliki jugoslovanski ideji.

— Vojna odlikovanja. S srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda so odlikovani: sapper Miroslav Maček, pešec 7. p. Josip Udovič, lovec 20. lov. b. Mihael Rutar, deseterik 97. p. Stefan Leban, drugi z brnato svetinjo Tomaž Zupan trdnj. p. št. 3. Karel Murko, Josip Znidaršič, Ivan Smolič, 7. pešp., Viktor Kovačič 97. p., Fran Klobučar lov. bat. št. 20. Srečko Jelen trdnj. p. št. 14. Fran Počinič, Ivan Vehovar, Anton Bračič, Ivan Šurla, Josip Zabu-kovec, Martin Zugelj, 27. črnovoj. p., nadalje pri istem polku: Josip Maver, Stefan Melnik, Nikolaj Opresek, Fran Petelin, Valentin Prebil, Matija Priman, Fran Trojer, deseterik Albin Medvedšek, Josip Novak, poddeseterik Josip Hostnik, Josip Kačič in Andrej Kuželj.

— Odlikovanja. V enajsti soški bitki so bili odlikovani: narednika Kavčič Franc in Sinigoi Edvard; četovodja Pelicon Ivan; deseterik Fink Franc; strelci: Viktor Franc, Mihitsch Josip, Stafuzza, Brinskille Lovro, vsi kranjski strelci 3. stotnije.

— Poveljna priznanja na južni železnici. Poveljstvo soske armade je izreklo pohvalno priznanje: inženirjema A. Ludviku in Ljubljani in K. Sajovicu v Trstu; višjim revidentom G. Dobovishku v Trbovljah, J. Frole v St. Petru, J. Gostišu, J. Koširju, I. Manfredu, Fr. Potočniku in I. Verstovšku v Ljubljani, A. Šulgaju v Hrastniku, A. Vehovcu v Trnovem-Bistrici in P. Vidicu v Logatcu; inž. Martinu v Divači; adjunktom: I. Valenčiču in A. Vlačiju v St. Petru, Fr. Pircu v Sežani, M. Košuti in A. Kovačiču v St. Petru; asistentom: K. Šubicu v Divači, E. Sili na Opčinah in E. Raigelj v Sežani. — Priznanje nekega poveljstva so prejeli: višji revident Fr. Borštner in I. Pipan v Ljubljani; R. Petere v Poličanah in V. Stroj v Borovnici; adjunkti A. Bajec in A. Gregorc v Ljubljani, K. Komac na Opčinah, I. Goršek v Divači, Fr. Pustoslavšek v Ljubljani.

— Odpust letnikov 1965. In 1966. Vojni minister je izjavil deputaciji poslancev, da se po cesarjevu ukazu v najkrajšem času odpusti iz vojne službe moštvo letnikov 1965 in 1966. To pomeni odpust 130.000 do 140.000 mož iz službe na fronti. Letnik 1867. se za enkrat še ne odpusti, ker zanj še ni potrebnega nadomestila.

— Francija Kobala v spomin. O seveda, ne takrat, ko ste revčki vsi trije ostali sredi ceste in niste vedeli, ne kod ne kam... Ne, lepo je počakalo, da ste se razvstili in korakali proti življenju, v razdalji, kakor ste bili prišli vani, vsak tem bližje že cilju, čim prej je bil začel to trnjevo pot... In zdaj šele, ko je prvi dospel že okrog vogla in zagledal zarjo, zdaj je poseglo z belo, koščeno roko iz teme in ga vama — že tretjič, sirotam — utrgalo, odlomilo... In to komaj mesec dni potem, ko se je bil napil svežega višnjegorskega zraku, ko mu je bila zažarela v tilih očeh pri-sega... Sedel je med možmi, ki bleste njih imena kakor veliki cvetovi v žalostni somrak naših sedanjih dni — in jih poslušal in pil vsako njih besed v srce... In potem na cesti je iskreno rekel: »Stric Ivo, pa je le lepo biti — naš! Nikoli še nisem tako občutil, da sem in bom!...« Na svidenje teta Minka čez leto dni, ko dospel je Pole... bili so zadnji klici, ko je odpihal pred 14 dnevi vlak protu jugu... — Saj se ga spominjaš Jaka? Tisti na Tvoji levici, »ko na polju cvete. Ali bi bil rekel, da je sodba že pisana? In ni prav batjuška Oton, da si mu prej še povedal tisto prelepo historijo o muziku in tako še enkrat razveselil srce, ki so mu bili udarci že štet?... — Dr. I. Š.—

— Josip Stussiner †. V soboto je v ljubljanski deželni bolnišnici po kratki boleznj v 67. letu svoje dobe preminul gosp. Josip Stussiner, k. kr. višji poštini kontrolor v p. Pokojnik, rodom Ljubljancan, po svojem očetu Belokranjec, je bil med znanstvenim svetom daleč preko meja avstrijske države znan kot izborn koleopterolog in malakolog. V govoru in pisavi več jugoslovanskih jezikov, nemščine, italijanščine, francoščine in angleščine, je bil član mnogih znanstvenih družb in je prijateljski dopisoval z najodličnejšimi učnjaki raziskovalci žuželk in mehkužcev. Prepotoval je niže Drave, Save in Donave vse južneevropske dežele v svrhu znanstvenih raziskavanj, odkril mnogo dotlej nepoznatih žuželk, pajkov in polžev ter jih popisoval v znanstvenih publikacijah najodličnejših evropskih družb. V priznanje njegovih velikih zaslug za naravoslovje so znanstveniki veljaki celo vrsto žuželk poimenovali po njem in tako ovekovečili njegovo ime. Posledno se je Josip Stussiner zanimal

za podzemeljske jame in njih favno ter je zapustil v rokopisu mnogo zadenih spisov. V svoji ožji domovini je bil kot učenjak manj poznan, ker je bil nad vse skromen, dokaj samosvoji mož, ki nikdar ni šilil v ospredje. Dasi ni soglašal s političnim pokretom zadnjih desetletij, je bil pokojnik zelo koncilijanten gospod in dober družabnik, ni pa nikdar v družbi maral govoriti o svojih znanstvenih prizadevanjih. — N. v m. p.!

— Perilo za vojake. Zima je pred vratmi. Že zdaj vlada celo v naših južnih krajih močan mraz in lahko si je misliti, kako je z vojnaki na Poljskem, v Galiciji in na tirolskih, koroških in primorskih gorah. Predlanskim in lani je dobrsročno občinstvo preskrbelo vojaštvu ogromno mnogo toplega perila, nogavic itd. A tedaj je bilo še dobiti potrebnega blaga. Danes pa ni blaga, niti za lastno porabo ga še zdaj za drag denar ni dobiti in ne vemo, kako se bo našim vojakom to zimo godilo. Kakor smo že poročali, prosi vojno ministristvo nujno, naj občinstvo daruje kar le more perila in zlasti gorkih stvari za vojake. Slovensko občinstvo, ki je v svoji dobrsročnosti že tako silno mnogo storilo za preskrbo vojaštva z gorkim perilom, bo gotovo tudi zdaj vse storilo, kar mu bo mogoče.

— Prepoved prodaje blaga, obleke in perila. Ker definitivna ureditev cele akcije zahteva mnogo dela in se ne more trenutno izvesti, se konsumenti, bivajoči v Ljubljani, t. j. osebe, ki rabijo blago za svojo osebno porabo, opozarjajo, da dobe do izdaje prejemnic posebna dovoljenja za nakup blaga ali obleke pri podpisani deželni poslovalnici. Vložiti je pisмено prošnjo, v kateri je dokazati potrebo in natančno navesti, koliko blaga in za kateri namen, kakšno obleko ali perilo se potrebuje. Opozorja se pa, da se bo upoštevalo samo najpotrebnejše slučaje. Vsaka napadna napoved se bo strogo kaznovala. — Dež. posloval. za preskrbo prebivalstva z blagom, obleko in perilom v Ljubljani, Solski drevored št. 2.

— Oprostitev od dajatve sena. Občine, ki trpe danes pomanjkanje sena, se obračajo v zadnjem času na Deželno mesto za krmila, kakor da bi bilo ono merodajno za oprostitev občin od nadaljnjih dajatev. Bodi vsem tem občinam povedano, da je treba take prošnje predložiti c. kr. okr. glavarstvu, ki predpisuje deželne dajatve in jih porazdeljuje na posamezne občine. Deželno mesto pa ne more v tem oziru ničesar storiti.

— Srednješolstvo. Izprášani učiteljski kandidati Anton Melik je imenovan za suplenta na II. državni gimnaziji v Ljubljani.

— Ljudskošolske vesti. Marica Jurman je nameščena za suplentinjo na prvi mestni slovenski deški šoli v Ljubljani; Danica Lederhas pa na nemški; Alojzija Kunčič na Jesenicah; Ljudmila Rape v Mošnjah; Alojzija Krsnik za provizorico učiteljico na Brdu; Marija Malenšek v Glogovici; Ivana Knap v Kuželju za suplentinjo; Ana Krsnik v St. Vidu pri Brdu; Balbina Schnabl na Rovi; Marija Tomec pri Sv. Trojici.

— Nekaj besedi o cestnem prometu. Po ljubljanskih cestah se je v zadnjih letih razvil naravnost velikomestni promet. Temu ni ni čuditi, če pomislimo, da se je število prebivalstva pomnožilo za več kot tretjino, tako da šteje Ljubljana danes okoli 75.000 duš. Ne le, da imamo stalno precej vojaštva tu, častnike in podčastnike s njih rodbinami, se je v mestu in v predmestjih komaj zmagujejo. Teh predurčenih raznaselilo tudi mnogo beguncov. Po ulicah kar vrvi; vozovi in avtomobili švigajo sem in tja, tramvajski promet pa se je najmanj potrotil, tako da ga celo priklonji vozovi mer pa občinstvo prav nič ne upošteva in se jim v nobenem oziru ni prilagodilo. To nam posebno kaže tramvajski promet! Kakor hitro se ustavi voz na kakem postajališču, rinejo čakalci kakor čreda ovac v njega in ne pomislijo, da mora občinstvo najprej izstopiti! Vseled tega se na zadaj ležeči platformi razvije huda gneča, ljudje se prerivajo in gnetejo, stopajo si na noge in za trenotke se promet popolnoma ustavi, kar vseh gneče ne more nikdo v voz in nikdo ne iz njega. Moški, ki pušijo smodke in smejejo torej le na platformo, se ne premišljajo, stopiti kot prvi na voz, a čemur zastavijo pot ženam in otrokom, ki bi radi v notrajnost voza. Te gneče pa je v veliki meri krivo tudi vozeče se občinstvo, ki ne izstopi dovolj hitro in pravčasno, ko se je voz ustavil na določeni postaji, temveč se še ozira naokoli, kramlja ali nadaljuje kak razgovor. Dokler se ljubljansko občinstvo ne bo otreslo teh svojih malomestnih navad in razvad, se mu bo z upravljenjem posemehal vsakdo, ki je kdaj bival v kakem velikem mestu in ki ve, koliko je vreden čas. Time is money! Najprej torej in hitro izstopiti! Na tramvaj čakajoče občinstvo naj med tem mirno počeka, dokler ni izstopila zadnja oseba, saj se voz nikdar ne odpelje, preden ni ustopil zadnji pasajir! Pri tem pa ni treba, da se gnetejo čakalci tik ob stopajicah voza in da se prijemljejo države, tako da izstopajoči niti ne vedo, kam bi postavili svojih nog — saj pride vsakdo pravčasno na voz! In gospodje, ki pušijo, naj mirno počakajo, da vstopijo kot zadnji, saj vendar ne morejo in ne smejo nikamor drugam, kakor na platformo. Vsebo pa se je udomačila čudna navada, da silijo vse na platformo, tudi dame in otroci, med tem ko je voz v notranjosti čisto na pol prazen. To je brezsmiselno in ovira promet, ker je voz zdaj preveč obtežen. Dame, otroci in starejši gospodi sodijo v voz na platformo je pred vsem za kladico in za oca, ki se jim posebno muči, n. pr. za volične ordonance. Občinstvo se mora disciplinirati in mora upoštevati te osobito v današnjem času, saj se za sobi razumljiva zahteva, da hoče, da

dobi Ljubljana, središče Slovenije, tudi na snaj lice velikega mesta. — Nič boljše ni cestni promet vožbe! Za pešce so hodniki ob hišah in trotuarji. V Ljubljani pa se občinstvo kakor nalašč postavlja in premika po sredini ceste. Če se ob kakih bolj prometnih urah, n. pr. popoldne ali proti večeru pelješ z vozom po glavnih cestah, dobiš vtis, kakor da bi občinstvo naravnost sililo pod konja in voznik mora imeti železne žive, da prepreči nesrečo. Naravnost neverjetna je gneča, ki se ob večernih urah sredi vozne poti razvije na križišču Selenburgove in Prešernove ulice ter Dunajske ceste in čuditi se moramo, da trpi to policija, ki ima vendar skrbeti za cestni red. Tu je najpomembnejša točka Ljubljane. Od vseh strani švigajo avtomobili in vozovi, k čemur pride še tramvaj. Soferji naj še tako trobijo, vozniki naj še tako kričijo, občinstvo se po navadi komaj zmezi za to. Res čuditi se je, da se tu še ni pripetila kakav večja nesreča. Pešci torej na hodnike! Če se na hodniku snide kakav večja družba — posebno dame imajo to lepo navado — naj ne zastavi celoga hodnika, s čemur ovira ves promet, temveč naj se nastavi bolj ob robu, dokler ni dokončala svojega važnega razgovora. Ravno tako naj v večjih družbah šetajoči ne merijo cele širine hodnika, temveč naj se stisnejo bolj skupaj. V vsakem velikem mestu se je vsled policijskih predpisov udomačila navada, da se po trotuarjih in po šetališčih hodi po levi strani in po desni nazaj, tako torej, da velja za pešce isti red, kakor za voznike. — Upamo, da bodo te opazke nekaj zalegle. Kakor smo že naglašali, se mora občinstvo samo disciplinirati. Inzbeimo se malomestnih navad, da dobi Ljubljana tudi na snaj lice velikega mesta, slovenske stolice. Ravno sedaj je čas in prilika v to, ko igra Ljubljana tako važno vlogo!

— Trgovinske zveze s Smirno. Trvdre, interesirane na teh zvezah, dobe v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani pojasnila.

— Izplačevanje vojaških nastanitvenih pristojbin se zopet prične na mestnem magistratu v torek, dne 16. oktobra 1917 v mestnem vojaškem nastanitvalnem uradu (Mestni trg št. 27, III. nadstropje) in sicer: za stranke, ki stanujejo v I. mestnem okraju (Poljanski okraj) in v II. mestnem okraju (Mestni trg, Stari trg, Karlovska in Dolenjska cesta) v torek, dne 16. oktobra; za III. mestni okraj (Trnovo in Gradišče do Franca Jožefa ceste) v sredo, dne 17. oktobra; za ulice med Prešernovo ulico, Franca Jožefa ceste, Bleiweisovo ceste, Cesto na južni kolodvor in Miklošičevo ceste v četrtek, dne 18. oktobra; za IV. mestni okraj (St. Peterski okraj in Vodmat vzhodno od Miklošičeve ceste) v petek, dne 19. oktobra. — Za Spodnje šiško in vse one, ki bi bili zadržani v gori navedenih dneh, v soboto, dne 20. oktobra. Uradne ure izplačevanja so od 3. do pol 6. popoldne. Stranke se prosijo, da se natančno držijo teh določb.

— Predzna tatvina. V noči od 8. na 9. t. m. je tat odnesel v neki vili pod Rožnikom precej ženskega in moškega perila. Odnesel je tudi ravnokar za pranje pripravljeno dvojno popolno posteljno perilo, dalje zabojčke z žebelji, klešče, kladiva, ključavnice, stare ključke, male vrtnarske škarje in velike škarje za rezanje ograje, kuhinjsko orodje itd. Škoda samo na perilu znaša več sto kron. Žensko perilo je bilo zaznamovano s finimi monogrami A. S., moško perilo pa z A. J. Pred nakupom teh stvari se svari. Uvedena je energična zasledovalna akcija.

Vola je povelil gorenski osebni vlak v soboto zvečer pred Kranjem. Trajalo je skoraj uro, da so spravili kose razmrcvarjenega goveda izpod lokomotive, ki je na to znatno utrujena sophala s svojim vlakom naprej.

Nesrečna smrt slovenskega učitelja. V Rottenmannu na Gornjem Štajerskem je tovarši po nesreči ustrelil z revolverjem poročnika Jos. Zemljica, učitelja v Selnici ob Dravi in sicer tako nesrečno, da je Zemljica dne 30. septembra v Gradcu pri operaciji umrl. V sredo, dne 3. oktobra so truplo prepeljali v Maribor in ga pokopali na Podbrezju. Rajni je bil sin nadučitelja Zemljica pri Devici Mariji na Brezju.

Kino Ideal. Spored za danes 9. oktobra. »Bele noče ali »Fedora«. Velika drama v štirih delih po znanem delu slavnega francoskega pisatelja Viktorja Sardou. Poleg tega še učinkovita veselolozra »ženin kot nevesta«. V 3 dejanjih z Rito Clairmont in najnovejša vojna poročila. Ta spored se predvaja do četrta 11. oktobra. Predstave od 4. ure dalje. Za mladino neprimerno.

Izgubljen je bil v nedeljo zvečer med 7. in 8. uro na tramvaju notes, v katerem je bilo nekaj papirjev in 60 kron denarja. Osebo, ki je notes našla, je priča videla. Notes naj se odda v Gradišču št. 17.

Aprovizacija.

— Oddaja kislega zelja na rudeče izkaznice. Mestna aprovizacija bo oddajala v sredo 10. t. m. v cerkvi v Jožeta na rudeč izkaznice št. 601 do konca kislo zelje po sledečem sporedu: od 8. do 9. ure št. 601 do 800, od 9. do 10. št. 800 do konca. Vsaka oseba dobi 1 kg, vendar lahko vsakdo manj vzame kakor kilogram. Kilogram stane 80 vin.

— Kislo zelje na rudeče izkaznice. Mestna aprovizacija bo oddajala v sredo 10. t. m. v cerkvi sv. Jožeta kislo zelje na rudeče izkaznice, zaznamovane s črko A od 10. do 11. ure dopoldne. Vsaka oseba dobi največ 1 kg, vendar stranka lahko tudi manj vzame. Kilogram stane 80 vinarjev.

— Oddaja krompirja za 6. okraj. Mestna aprovizacija bo oddajala v sredo 10. t. m. strankom 6. okraja na nova nakazila krompir v svojem skladišču na Dunajski cesti. Določen je ta-le red: od 8. do 9. št. 1 do 200, od 9. do 10. št. 200 do 400, od 10. do 11. št. 400 do 600, od 2. do 3. št. 600 do 800, od 3. do 4. št. 800 do 1000, od 4. do 5. št. 1000 do konca. Vsaka oseba dobi 3 kg. Kilogram stane 30 vinarjev.

— Oddaja zelja pri mesni aprovizaciji. Rekvirirano zelje bo mestna aprovizacija deloma kisala, deloma pa tudi sveže oddajala konsumentom. Na drobno bo prodajala mestna aprovizacija zelje na Vodnikovem trgu, na debelo pa iz skladišča. V okolici ne bo smel nihče drugi kupovati zelja, kakor pooblaščen-

ci mestne aprovizacije. Tudi zeljarji bodo dobivali zelje od aprovizacije in ne bodo smeli jemati zelja naravnost pri pridelovalcih. Te odredbe so bile potrebne, ker bi sicer mestna aprovizacija ne mogla dobiti po maksimalni ceni potrebno množico zelja. Natančnejši razpored oddaje zelja na drobno in debelo se bo pravočasno priobčil, vsled česar naj ljudje nekoliko potrpe in naj ne hodijo tozadevno po pojasnila k mestni aprovizaciji.

— Divjačina kot škodljivec nasadov. Uradno objavljajo: V zadnjem času se množe iz raznih krajev pritožbe o občutnem uničevanju nasadov, ki ga povzroča divjačina. V tej zadevi se je na razne interpelacije že obravnavalo v državnem zboru in tudi časopisi so o tem mnogo pisali. Z ozirom na veliko važnost, da obvarujemo nasade za prehrano vojaštva in civilnega prebivalstva, je poljedelsko ministristvo že leta 1915. izdalo navodila in odredbe za omejitve divjačine v kolikor, je ista škodljiva nasadom in koristna za splošno prehrano. V tem smislu so bile že leta 1915. deželne politične oblasti pooblašene, dovoliti v posameznih slučajih, da se, kjer je to potreba, divjačina postrelja, da se za ukažejo lovi, kakor tudi, da se kolikor največ mogoče omeji prikrivanje postave varstvene dobe za divjačino in sicer to je tedaj, če niso taka dovoljenja v protislovju z veljavnimi postavnimi določili. Ta ukaz se je leta 1916. in ponovno pred kratkim izdal deželni politični oblastvom in se je vrhu tega še dovolilo v krajih — na primer na Češkem — kjer postavniki lovski zakon ne tvori podlago zaukazila za postrelitev divjačine, da se primerno vpliva na posestnike lova v smislu ministrske odredbe z dne 26. aprila 1917, drž. zak. št. 185, tikajoče se ureditve prometa z divjačino, da privolijo, da se škodljiva divjačina omeji. Obenem se je deželni politični oblastvom zaukazalo, da strogo postopajo proti onim posestnikom lova, ki se ne drže postavno določenih najvišjih cen za divjačino in proti takim, ki namenoma onemogočujejo postrelitev škodljive divjačine, v svesti si, da te odločbe itak radi velikih težkoti ne bodo imele zaželjenega uspeha. Zeleti je, da se prizadeje krog kolikor največ mogoče odpravijo tem odredbam in s tem odpomorejo raznim pritožbam.

Književnost.

— »Ženski svet«. Prejeli smo 2. številko »Ženskega svetla«, mesečnika za kulturne, socialne in politične interese žen, s sledečo vsebino: Niklas: Sto treba raditi? — Milan Ogrizović: Majka. — Vera Tkalec: Alkohol i djeca. — Dragutin M. Domjanec: Slutnja. — Ksaver Meško: Dvoj na jesen. — Lena Ujverić: Zadaća jugoslavenske žene. — Zenka Frangeš: Udruga za učuvanje i promicanje hrv. pučke umjetnosti u Zagrebu. — Ljuba Otava Ivelkova: Kad mi je sin odgazio... — Milica Gjurić: Značaj ženskog lista. — Bosanka: O školskoj naobrazbi muslimanka. — Eliza Došen: Lička žena. — Ksaver Meško: Iz »zapiskove«. — Lela Pavina: Na pragu života. — Klara Dajčova: Sto treba da se kaže. — Zdenka Haskova: Život jedne francuske pjesnikinje prije sto godina. — Bosa Milenković: Bela elegija. Slutnja. — J. D.: Izborna reforma i žene u Hrvatskoj. — Dječji svijet: Bakina pričanja o životinjama (Mingo). — Naša ženska društva: U dobrotvorne svrhe: Društvo »Citaj« u Varšavi. — Prosvjeta: Zahvala; Naša djeca u naše škole!; Za žensku izobrazbu. — Staleški interesi žena: Ženski rad; Tužba jedne prodavačice. »Ženski svet« izlazi vsakega prvega v mesecu ter stane letno 16 K, posamezna številka 1 K 50 v. Dobiva se v vseh knjižarnah. Naročila sprejema gospa Zofka Kveder - Demetrovič - Zagreb, Partovčak 1-b.

Razne stvari.

— Čevlji in obleka z Ogrskega. Pred nekaj dnevi je ogrska vlada prepovedala vsak izvoz oblek, novih in tudi starih; zdaj je pa prepovedala tudi vsak izvoz čevljev in drugih obuvaj, starih in novih. To se bo v Avstriji zelo čutilo, ker so nekatere ogrske tovarne dosedaj še vedno imele svoje zaloge v raznih avstrijskih mestih.

— Sovražnik tuberkuloza. V vojni je postala tuberkuloza najopasniji sovražnik človeštva. V avstro - ogrski armadi je bilo v prvi polovici 1915 leta 12% vseh bolnikov tuberkuloznih, v prvi polovici leta 1916. pa 63%! Med 100 bolnimi vojaki 63 tuberkuloznih! V Avstriji umrje na leto 158.000 ljudi na tuberkulozi. Za vse te nesrečnike je v zdraviliščih le 4000 postelj na razpolago. Po vojni bo ta strašna bolezen morila še bolj.

— Zopet veliko poverenje v Budimpešti. Oskar Flachs, prokurist delniške družbe za trgovino z lesom prej Lod & Ko., je poveril 300.000 K. Flachs je jako razkosno živel in vzdrževal več ljubim. Samo njegova stanovanjska oprava je stala 30.000 kron. Njegovi premožni sorodniki se trudijo, da bi škodo poravnali in pridobili škodovano družbo, da umakne svojo ovadbo. — Flachs je pri zaslišanju brez ovinkov priznal storjena poverenja.

— Ameriška armada. »Times« prijavlja prizor, ki je jako značilen za razmere v novi ameriški armadi. V vezbalščem taboru pri Long Islandu je oficir vprašal rekruta: »Koliko dohodkov imate povprečno?« Rekrut je odgovoril: »3600 kron na teden.« V kakih siljajnih razmerah so ameriški vojaki in kakim slojem pripadajo, kaže sledeči dohodek: Nekd oficir je iskal zase in za svojo družino stanovanje v velikem hotelu blizu vezbalšča. Hoteli je za eno sobo zahteval na teden 168 kron. Na vprašanje, koliko zahteva hotelar za sobo s kopalnico, je mož odgovoril: Zadnjo sobo s kopalnico sem danes oddal ženi nekega Vaškega infanterista za 480 kron na teden. — Ali morajo denarja imeti, ti Amerikanci!

— Kurloza v vojni. »Arbeiter Zeitung« objavlja sledeče kuriozne spomine na bivanje Rusov v Črnovcih: V Rošu pri Črnovcih je imel ruski vojak ljubozensko razmerje z neko nemško kmetico, katere mož je bil vojak. Žena je hotela s svojim ljubavnikom v Rusijo. Ta jo je onemogočil na slede-

broke. Ko je prišel v drugič, ni bilo več otrok. Mati jih je umorila. Rus jo je naznanil. — V predmestju Klobučka je živel kozak z rusinsko kmetico. O Božiču je prišel njen mož, kakor mnogi, iz vojnega vjetništva na kratek dopust. Našel je tujca na domu. Žena ga je podila proč, kozak pa mu je poljubil roko ter ga je prosil odpustanja. Nato je odšel. Nemiren pa se je vrnil proti 2. uri zjutraj ter je našel moža ubitega. Kozak je ženo aretiral. — Nemški pastor v Augustendorfu dr. S. je bil naznanjen, da skriva nemške oficirje. Nekega dne pride k njemu ruski stražmojster, da izvrši preiskavo. Pogleda malo v cerkev, reče: »Naj ostanejo, za semje« — in odide. Isti župnik je bil na cesti trikrat oropan. — Med ženskami, ki so jo potegnile z Rusi, ko so morali iz Črnovic (takih žensk je bilo do 6000, op. ur.), je večina židov in Nemk, gotovo jako čudna ilustracija »vojne narodov«. — Na rotovu v Črnovicah je neprestano vibrirala rdeča zastava. Sele Avstrijci so jo odstavili. — Gubernator Dorosenko je mestnemu svetu ponudil, da ostane z oboroženimi krdom v mestu, dokler ne bo predano Avstrijcem ter ščiti meščanstvo oropanja. Zastavljal je le prost odhod. Mestni zastopnik tega ni mogel garantirati, zato je odšel in maroderji so imeli proste roke.

Darila.

Za slepe vojake. V ta namen je prejel deželni odbor darove od c. kr. okr. sodišča v Ljubljani po odvetniku dr. Peganu iz neke sodne poravnave 20 K. g. Karola Ernst, ravatelj plovarne »Union«, zbirko omizja 60 K. potom mestnega magistrata v Ljubljani, g. Anton Zevnik, notarski substituta v Podgradu (Istra) 30 K. iz neke sodne poravnave, c. kr. okr. sodišča v Podgradu (Istra) pa 30 K. in 20 K. iz 2 kazenskih poravnav, končno znesek 300 K. kot zbirko davč. upravitelja g. Vinka Premk na Vrhniki.

Za oslepele vojake, ki se zdravijo v ljubljanskih vojaških bolnišnicah, so soprogi generalstabsnega zdravnika gospe Emi Geduldigerjevi, gg. častniki in vojaški uradniki c. in kr. garnizijske bolnišnice št. 8. v Ljubljani mesto venca na krsto pok. višjega zdravnika dr. Karla Emanuelis Kramerja izročili darilo 51 K. V isti dobroteljni namen je g. veleposestnik Aleksander Majcen daroval znesek 100 K.

Darila za begunce. Dr. Vinko Irgolci, c. kr. sodnik v Ajdovščini, je daroval vno- vič 40 K. za svoje goriske sobrate. Velikodušnem darovalcu se Posredovalnica najtopleje zahvaljuje. — P. Bonaventura Franc Saver, vojni kurat, je daroval že ponovno Posredovalnici za goriske begunce znesek 50 K. Plemenitemu darovalcu izreka Posredovalnica iskreno zahvalo!

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Deč tesarjev

in mizarjev
proti dobremu plačilu sprejme ANTON
STAINER, Ljubljana, Jeranova ulica 11.

STANOVANJE

z 2 ali 1 sobo in kuhinjo, za eno osebo
se išče. 300 kron nagrade. Najraje v bližini
Mestnega ali Starega trga. 3415
Naslov pove upravnistvo »Slov. Naroda«.

Neka begunka

bi rada proti primerni kavotji sprejela
trgovino, gostilno ali kakršnokoli obrt.
— Ponudbe sprejema Posredovalnica za
goriske begunce v Ljubljani, Dunajska
cesta št. 38/1. nadstropje. 3433

500 do 700 kilogramov suhih hrušk in jabolčnih krhljev

prvovrstno blago kupi »Kranjsko
deželno mesto za vnovčevanje
živine z Ljubljani«.

Velika
izbira rokavic in raznovrstnih
parfemov

O. BRAČKO
LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 12.

Vajenec

iz boljša hiše, se išče za trgovino
mešane stroke M. Friedrich v Središču
Štajersko. 3437

Kupim dobrega lovskega psa

gonjača, (braka). FILIP BIZJAK,
poslovođa tvrđke Wanek, Ljub-
ljana, Sv. Petra cesta. 3438

Večjo množino gnoj

je oddati v zameno, za poljske
pridelke. Vprašanja na: Voletrgo-
vina z železnino Fr. Stupica v
Ljubljani, Marija Terezije c. 1.

Kdo posodi uradniku 9. čin. r. K 16000 po 5%.

S to svoto si misli kupiti posestvo in bi se
znesek vknjižil na posestvo in razun tega
bi se svota prednamovala na plačo na prvem
mestu. Na zahtevo bi se pošiljali mesečni
obroki upniku naravnost od ravateljstva.
Ponudbe pod »Uradnik 15/3397« na
upravnistvo »Slovenskega Naroda« 3397

Gospodična išče lepo meblovano sobico

s posebnim vhodom, in sicer s 13. okto-
brom ali 1. novembrom. Oddajalec sobe
dobi premožljivost za svoje stanovanje. —
Ponudbe sprejema upravnistvo »Slovenskega
Naroda« pod »Z. Z. 100/3422«.

Delavci in delavke

kateri bi se deloma preskrbelo z živili se
sprejemajo za cestno zgradbo. Z zgradbo
se prične 15. oktobra t. l. — Oglasiti se je
pri c. kr. vodstvu stavbnega okraja
v Ljubljani, Stari trg št. 34/1. nadst.
ali pri cesarju Andreju Rekefu v
Mednem pri Medvodah. 3429

Trgovci! Gostilničarji!

KOCKE za juho!

zelo dobre vrste, 1000 za 27 kron.
Najboljše kocke za golaš, 1000 kock 40 K.
Najboljše kocke za kisel-juho, 1000 kock 40 K.
pošilja proti povzetju ali predplačilu tvrđka
IVAN UREK, Ljubljana,
Masni trg št. 13. 3196

KONJAK

destiliran iz vina lastnega pridelka.
Pri oslabelosti od starosti in železnih tež-
kočah je iz vina destiliran star konjak že
stoletja znano preizkušeno okrepilo. 12 let
staroga v 4 polilitrskih steklenicah pošljem
franko za 60 K, mlajšega 3 letnega, čudo-
vito bolečine tolažeče vdrgavalno sredstvo
zoper trganje v udih, 4 polilitrske stekle-
nice 48 K. Vino od 56 litrov naprej, beli
rizling in rdeči burgunder à liter K. 460.

Benedikt Hertl, veleposestnik,
graščina Golče pri Konjicah, Štajersko.

Kupim zamaške

rabljene, nezlomljene, daljše za kilogram
zamaške za steklenice, suhe teže, netto 20 K,
zamaške kratke za stekl. suhe teže, netto 14 K,
zamaške za sode, suhe teže, netto 25 K,
nove zamaške, suhe teže, netto . . . 45 K.
Nezlomljeni naravnii zamašek za šampanjec
75 vin. kos, zamaškove odlomke in odpadke
ne umetna propkovina, kg á 120 K. —
Kupim po povzetju.

ALFRED KOHN, Praga,
Karlin 496.

Josip Jug

plesarski in likarski mojster
Ljubljana, Rimska c. 16.

se priporoča cenjenemu občinstvu za
vsa v to stroko spadajoča dela Jamčim
da delam samo s pristnim tirnežem.
Solidna in točna postrežba.

Proda se dobro ohranjeno motorno KOLO

s staro pnevmatiko. — Poizve se: Novi
Vodmat št. 3, Ljubljana. 3432

Deček

stár 16 let, želi mesto vajenca v kako
trgovino, tudi na deželo. 3423
Poizve se v upravnistvu »Slov. Naroda«.

Moško kolo

skoro novo, v dobrem
stanu, se takoj proda.
Pisalni stroj dobro ohranjen,
se kupi.
Ogleda se pri Matko Imkret, Dalmatinzka
kiet, Karanova ulica št. 10, Ljubljana.

VAJENCA

za brivsko obrt sprejme takoj
M. Pliverič, Ljubljana, Marija
Terezije cesta št. 13.

Učenec ali učenka

slovenskega in nemškega jezika zmožna
se takoj sprejme pri fotograf. umet.
zavodu Franjo Grabietz, preje Julij
Möller, Ljubljana. 3387

Pridna in počtena

služkinja

za vsa dela, ki zna tudi nekoliko kuhati,
se sprejme takoj. — Ponudbe s sliko na
naslov ga Mija Moll, trgovčeva soproga,
Trbovlje 1, Štajersko. 3340

Kupi se vsaka, tudi najmanjša, množina
dobro posušenih

olupkov od hrušek in jabolk

vsako posebej po 2 kroni kg in dobro
posušene prešene od hrušek in jabolk
po 80 v. kilogram. Ponudbe in pošiljatev
se prosí na na tvrđko Fran Kos, Ljubljana.

CUNJE

suknane odrezke, stare in nove, kakor
vse druge vrste pavolnate in volnene
cunje, žakljevino, odeje, vrvi i. t. d. v
vsaki množini kupuje po najvišji cenli.
E. KOTZBEK v Kranju.

Modni salon

Stuhly-Maschke

Židovska ulica šte. 3.
Dvorski trg 1, Ljubljana.

Nemeblovana soba ali stanovanje

obstoječe iz ene sobe in kuhinje za dve
osebi se išče za takoj. — Ponudbe pod
»St. 210/3434« na uprav. »Slov. Naroda«.

Izvrsten fotografičen aparat

se proda. Objektiv (Goetz - Dagor).
Cena 300 K. 3432
Naslov se izve v upravi »Slov. Naroda«.

Gospodična kot knjigovodkinja

se sprejme, nastop takoj. 3431
Kje, pove upravnistvo »Slov. Naroda«.

Nočni čuvaj

dobi takoj službo v strojni tovarni
Samza & Co v Ljubljani, Metelkova
ulica št. 4. — Invalidi imajo prednost.

Kupim „Mandolino“.

Ponudbe pod »Instrument/3428«
na upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

Učiteljica

išče nemeblovano sobico, najraje v
bližini belgijske vojašnice. Pismene ponudbe
pod »Učiteljica/3425« na uprav. »Sl. Nar.«.

Knjigovodja ali knjigovodkinja

z večletno prakso, zanesljiva, stalna in same-
stojna moč, se sprejme takoj. — Ponudbe
pod »Knjigovodja/3430« na upravnistvo
»Slovenskega Naroda«. 3330

BRINJE

vsake količine kupuje VLADIMIR
ARCO, Zagreb, Vlaška ulica 116.

Zidarje, tesarje in delavce

se sprejme proti dobremu plačilu. —
Pri delu izven Ljubljane je prehrana zago-
tovljena. Vpraša se pri Kranjski stavbeni
družbi, Ljubljana, Levstikova ul. št. 19

Josip Stussiner
c. kr. višji poštni kontrolor v p.

v soboto ob 6^{1/4} uri zvečer po daljši bolezni previden s tola-
žili sv. vere mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb dragega pokojnika se vrši danes ob 4. uri pop.
iz deželne bolnice na pokopališče k sv. Križu.
Sv. maše za dušnice se bodo darovale v več cerkvah.
Pokojnika priporočam v molitev in blag spomin.

V LJUBLJANI, dne 8. oktobra 1917.

XIX. redni občni zbor delniške družbe

„Kolinska tovarna kavnih primesi,
trgovsko delniško podjetje“

se bo vršil v torek, dne 23. oktobra 1917, ob 10. uri dopoldne
v zborovalni dvorani trgovske in obrtniške zbornice v Pragi.

DNEVNI RED:

1. Letno poročilo upravnega odbora.
2. Predložitev in odobrenje bilance za upravno leto 1916/17 s poročilom
in predlogom računskih preglednikov.
3. Predlog upravnega odbora, kako razdeliti čisti dobiček.
4. Predlog za zvišanje delniške glavnice od K 5.000.000 — na K 6.000.000 —
in na izpremembo paragrafa 7. pravil.
5. Predlog na izpremembo paragrafov 3, 9, 12, 13, 15, 23, 26, 30. in
32. pravil.
6. Volitev 4 članov upravnega odbora.
7. Volitev 4 računskih preglednikov in 1 namestnika.
8. Prosti predlogi.

Po paragrafu 13. pravil imajo pravico udeležbe na občnem zboru in pra-
vico glasovanja na njem tisti delničarji, kateri so bili najpozneje do 30. junija
1917 zapisani v delniški knjigi. Za izvrševanje glasovalne pravice potrebne
delnice se morajo s se ne zapadlimi kuponi vred položiti 8 dni pred občnim
zborom pri naših blagajnicah v Pragi, Kolinu, Prostějovu, Ljubljani, Horkah
in Vis. Veseli, ali pa pri živnostenski banki v Pragi, pri Češki banki v Pragi.
pri podružnicah teh bank in pri blagajnicah Ljubljanske kreditne banke. O
položitvi se izda potrdilo in legitimacija za občni zbor.

Kolinska tovarna kavnih primesi,
trgovsko delniško podjetje.

Em. Plasek l. r.
predsednik upravnega odbora

Mošt iz jabolk in hrušk

na debelo proda:
„Izvoz lesa in sadja“, Gradec,
Marschallgasse 13.

Proda se tudi:

1 bencinmotor 12 PS, 1 bencinmotor 16 PS,
2 bencinmotorja 20 PS, 1 motor na sur. olje 20 PS
v prav dobrem stanu. 3407

PONUDBE o

opremljenih predmetih za uniformiranje.

V svojem zavodu
nudimo po ugodnih
cenah:

Plasče, kožne ulanke,
Breches, salonske hlače,
dežne plasče, pelerino,
sweater, perilo, noga-
vice, rokavice, ovojne
gamaše, usnjene pa-
sove, čepce, distinkcije,
portopeje, znake, sablje,
bajonete, zvezde, gum-
be, sukna in vse po-
trebne prtilikline.

Splošni zavod za uniformiranje

praj BACK & FEHL
:: RUDOLF BODENMÜLLER ::

Ljubljana, Stari trg šte. 8.